

Bilaga R till AB

I lydelse 2020-11-01

**Särskilda bestämmelser om arbetstider m.m. inom
räddningstjänsten**

Innehåll

Särskilda bestämmelser om arbetstider m.m. inom räddningstjänsten	3
Inledning.....	3
Särskilda bestämmelser till AB	3
Gemensamma kommentarer till ”Arbetstider m.m. inom räddningstjänsten”....	5

Särskilda bestämmelser om arbetstider m.m. inom räddningstjänsten

Inledning

AB § 13 gäller med tillägg av följande alternativa tjänstgöringstid

42 timmar i genomsnitt per vecka.

Tjänstgöringsalternativet är tillämpligt för heltidsanställd arbetstagare med minst 20 procent av tjänstgöringstiden förlagd mellan kl. 23.00 – 06.00 – s.k. skifttjänst.

Anmärkningar

1. Angivet tjänstgöringsmått är en sammanvägning av ordinarie arbetstid och jourtid.
2. Vid schemaläggning ska eftersträvas att antalet tjänstgöringstillfällen inte överstiger 16 i genomsnitt per 4-veckorsperiod. Motsvarande ska gälla vid längre beräkningsperioder.
3. Vid förläggning av ordinarie tjänstgöringstid med enstaka tjänstgöringstillfälle om 24 timmar, dygnstjänst, eller kontinuerlig dygnstjänstgöring fastställs tjänstgöringsmättet vid lokala förhandlingar mellan arbetsgivare och arbetstagarorganisation.
4. Vid tjänstgöring i utryckningsstyrka kan rast utbytas mot måltidsuppehåll.

Särskilda bestämmelser till AB

Övertid m.m. (§ 20)

1. Reglerna i AB § 20 ska gälla med följande inskränkningar:

Vid tjänstgöring mellan kl. 23.00 – 06.00 utges ersättning som för enkel övertid. För arbete i samband med larm eller annat nödläge utges dock kvalificerad övertid.

Extra tjänstgöring

2. Reglerna i AB § 20 tillförs följande:

Vid fullgörande av extra tjänstgöring – kan efter överenskommelse med arbetstagaren ersättning utgå motsvarande arbetstagarens timlön för varje fullgjord tjänstgöringstimme.

Tillägg för obekväm arbetstid (§ 21)

3. Bestämmelsen ersätts med följande:

a) Tillägg för obekväm arbetstid utges enligt följande

Kronor/månad		
fr.o.m. 2021	fr.o.m. 2022	fr.o.m. 2023-04-01
3 705	3 795	3 951

Vid tjänstgöring under del av kalendermånad utgår tillägg till så stor del, som antalet fullgjorda tjänstgöringstillfällen utgör av för månaden fastställt antal tjänstgöringstillfällen.

Arbetstid som förskjuts med stöd av § 23 till annan tidpunkt som inte inryms i det schabloniserade beloppet ovan ska ersättas enligt § 21.

b) Vid tjänstgöring under julafton, juldagen, annandag jul, nyårsafton, nyårsdagen, långfredag, påskafton, påskdagen, annandag påsk, midsommarafton och midsommardagen (kl. 00.00 – 24.00) utges tillägg till lön – s.k. storhelgstillägg enligt följande

Kronor/timme

	fr.o.m. 2021	fr.o.m. 2022	fr.o.m. 2023-04-01
	111,40	114,10	118,80
Under tid från kl. 00.00 – 06.00 natt mot helgdag höjs O-tillägg till	133,80	137,00	142,60

Anmärkning

Med helgdag likställs påsk-, midsommar-, jul- och nyårsafton.

Ersättningen inbegriper semesterlön och semesterersättning med belopp som förutsätts i semesterlagen (SemL).

Semesterförmåner (§ 27)

4. Reglerna i AB § 27 tillförs följande:

I löpande semesterlön ska även ingå förekommande tillägg för obekväma arbetstid enligt punkt 3 a.

Semesterdagstillägget beräknas på följande sätt

0,605 procent av löpande semesterlönen.

Gemensamma kommentarer till ”Arbetstider m.m. inom räddningstjänsten”

Räddningstjänstens krav på dygnet runt-bemanning alla dagar året runt, med en ständigt beredd utryckningsorganisation, är bakgrunden till konstruktionen av särskilda arbetstidsbestämmelser m.m.

Tjänstgöringsalternativ 42 timmar/vecka

Som ett alternativ till AB § 13 tillämpas alternativet för utryckningspersonal med natttjänstgöring. Tjänstgöringstiden kan förläggas till vardag såväl som söndag och helgdag.

42 timmar tjänstgöring är ett sammanvägt mått av arbetstid och jourtid. Därför används ofta benämningen ”tjänstgöringstid” istället för ”arbetstid”.

För att alternativet ska vara tillämpligt ska minst 20 procent av arbetstagarens tjänstgöringstid vara förlagd till kl. 23.00 – 06.00. Det betyder att på ett normalt 4-veckorsschema ska minst 5 nattpass fullgöras. Det ska dock förtydligas att ett ”nattpass” kan vara längre än 7 timmar men ska inrymma tiden mellan kl. 23.00 – 06.00.

Exempel

1) 4-veckorsschema

42 timmar x 4 veckor = 168 timmar tjänstgöring för heltidsanställd

20 % x 168 timmar = 33,6 timmar (”natt-timmar”)

1 natt är 7 timmar (kl. 23.00 – 06.00)

33,6 timmar: 7 timmar = 4,8 = 5 nätter

2) 5-veckorsschema

4 veckor med traditionell ”skifttjänst” och femte vecka med dagtid måndag–fredag:

42 timmar x 5 veckor = 210 timmar tjänstgöring för heltidsanställd

20 % x 210 timmar = 42 timmar (”natt-timmar”)

42 timmar: 7 timmar = 6,0 = 6 nätter

Således ska arbetstagarens schema innehålla 6 ”nattpass” för att bestämmelsen ska gälla.

Innehåller schemat mindre än 6 ”nattpass” tillämpas AB § 13 med därtill hörande regler om o-tillägg, övertid m.m.

Begränsning av antalet tjänstgöringstillfällen

Vid schemaläggning ska eftersträvas högst 16 tjänstgöringstillfällen per 4-veckorsperiod. Vid längre beräkningsperiod ska motsvarande proportion gälla.

Exempel

5-veckorsschema med 19 tjänstgöringstillfällen

19:5 veckor = 3,8 per vecka

4 veckor x 3,8 = 15,2

Arbetstagaren gör 15 tjänstgöringstillfällen per 4-veckorsperiod

Vid fastställande av antal tjänstgöringstillfällen ska vid brutet tal avrundning ske till närmaste lägre heltal.

Schema med ”dygnstjänstgöring”

Tidigare avtal angav ett alternativ med kontinuerlig dygnstjänstgöring (24 timmar/tjänstgöringstillfälle) med tjänstgöringsmålet 48 timmar/vecka att jämföra med 42 timmar/vecka för ”delat dygnstjänstgöring”.

Vid tillämpning av dygnstjänstgöring finns en möjlighet att justera tjänstgöringsmålet uppåt under aktuell schemaperiod om 4 veckor. Tjänstgöringsmålet fastställs då vid lokala förhandlingar mellan arbetsgivare och arbetstagarorganisation.

Ett riktvärde som motsvarar skillnaden mellan tidigare avtal med 48 timmar/vecka och nuvarande avtal är att varje dygnspass motsvarade en höjning av tjänstgöringsmålet per vecka med 0,75 timmar.

Exempel

4-veckors schema med 4 dygnspass

Veckoarbetstidsmål = $42 + (0,75 \times 4) = 45$ timmar

Veckoarbetstidsmålet 45 timmar/vecka gäller för aktuellt 4-veckorsschema.

Konsekvenser för säkerhet och arbetsmiljö ska alltid beaktas vid schemaläggning.

Övertid

Bestämmelsen är tillämplig på arbetstagare som utöver sitt ordinarie schema beordras att tjänstgöra. Avvikelse har gjorts från AB:s regler när det gäller tjänstgöring mellan kl. 23.00 – 06.00. Under denna tid utges ersättning som för enkel övertid förutom vid larm eller annat akut arbete.

Extra tjänstgöring

Bestämmelsen har tillkommit för att ge möjlighet till extra arbete, projekt etc. utöver ordinarie schema. Överenskommelse sker med arbetstagaren. Tiden registreras som övertid.

Obekväm arbetstid

För att det schabloniserade o-tillägget ska kunna tillämpas krävs en viss omfattning av tjänstgöring förlagd till obekväm arbetstid. Minimikravet på 5 ”nattpass” och 20 procent på 4-veckorsperiod ska ses i ljuset av detta.

Vid partiell ledighet, hel eller del av månad, fastställs det schabloniserade o-tillägget proportionerligt utifrån omfattningen av tjänstgöringen, oavsett hur ledigheten förläggs (exempelvis tider på dygnet).

Semester

För arbetstagare som följer specialbestämmelsen ingår det schabloniserade o-tillägget i löpande semesterlön till skillnad mot vad som gäller för övriga arbetstagare som omfattas av AB.